

แสงเสริม แก้วดี 2552: พฤติกรรมการทำประมงของชาวบ้านในพื้นที่อ่างเก็บน้ำยางชุม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการ
ระดับบัณฑิตศึกษา ปรชชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สมพร อิศวิลานนท์,
M.A. 118 หน้า

การศึกษาในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายพฤติกรรมการทำประมงของชาวบ้านใน
พื้นที่อ่างเก็บน้ำยางชุม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และรูปแบบการจัดการทรัพยากรประมงที่ผู้ทำ
ประมงเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงโดยตรงต้องการ โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์
ผู้ทำประมงที่ทำประมงในพื้นที่อ่างเก็บน้ำยางชุม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

การศึกษาพบว่า ผู้ทำประมงมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมใกล้เคียงกับราษฎรทั่วไปใน
ชุมชน เช่น มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีภูมิลำเนาย้ายมาจากถิ่นอื่น ทำให้ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการ
ถือครองที่ดิน ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก และมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย
ในครอบครัวทำให้มีหนี้สิน เป็นต้น ด้านพฤติกรรมการทำประมง ผู้ทำประมงจะนิยมทำประมง
ด้วยเครื่องมือประมงเพียงชนิดเดียว โดยเฉพาะข่ายเป็นเครื่องมือประมงที่พบมากที่สุด สัตว์น้ำที่
จับได้ส่วนใหญ่เป็นปลานิล การจัดการผลผลิตผู้ทำประมงจะขายเป็นปลาสดให้กับผู้รวบรวมที่มา
รับซื้อ ส่วนที่เหลือจะนำมาบริโภคในครัวเรือน ทั้งนี้ด้านความรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรประมง
ผู้ทำประมงมีระดับความรู้และความเข้าใจด้านการจัดการทรัพยากรประมงอยู่ในระดับความรู้มาก

รูปแบบการจัดการทรัพยากรประมงที่ผู้ทำประมงเห็นด้วยในการนำมาใช้จัดการทรัพยากร
ประมงในพื้นที่ คือ การร่วมจัดการทรัพยากรประมงระหว่างภาครัฐและชุมชน ซึ่งมีระดับความ
คิดเห็นอยู่ในระดับสูง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการร่วมจัดการ
ทรัพยากรประมงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ประสพการณ์การทำประมง และระดับความรู้
ความเข้าใจด้านการจัดการทรัพยากรประมง